

ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ
Úřad ČČK
169 00 Praha 6, Rozdělovská 63

TISKOVÁ ZPRÁVA ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE Z 3. IV. 2018

BUDE DOST KRVE PRO NAŠE NEMOCNÉ? DARUJTE JI!

Český červený kříž, jako instituce stojící v naší zemi u vzniku transfúzní služby i u zrodu bezpříspěvkového dárcovství krve a jejích složek, zaznamenává se znepokojením déletrvajícím **pokles počtu dárců krve** evidovaných v nemocničních transfúzních zařízeních – jen za období od r.2007 došlo poklesu z přibližně 300 tisíc na současných cca 250 tisíc.

Za závažné pokládáme především fakt, že setrvale **klesá počet nových dárců krve**, navíc demografický vývoj naopak směřuje k nárůstu počtu starších osob, tedy potenciálních příjemců krve a dalších transfúzních přípravků...

Předsedkyně Společnosti transfúzního lékařství MUDr. Dana Galuszková, Ph.D., potvrzuje, že tento trend je pravdivý: „V roce 2016 darovalo krev nebo její složky v nemocničních transfúzních zařízeních kolem 250 tisíc dárců. **Stávající počet dárců je dostatečný pouze k tomu, abychom pokryli potřeby pacientů, avšak chybí rezerva dárců pro případ mimořádného výdeje krve např. v případě chřipkové epidemie.**

Při postupně klesajícím počtu dobrovolných dárců krve je zároveň nejistá budoucnost dostatečných zásob krve v nemocnicích. Naším cílem je zastavit pokles dárců krve v nemocnicích a co nejdříve se vrátit k počtu alespoň 300 tisíc darujících dárců ročně.“

Přitom ani počet 300 tisíc dárců krve nebyl optimální (ten by pro zemi velikosti ČR měl dle doporučení WHO činit alespoň 400 tisíc), avšak trend dalších let je bohužel právě opačný. Je důležité tento trend zvrátit a snažit se **zvýšit počet nově registrovaných dárců krve.**

V oblasti odběrů krve a jejích složek se setkáváme se dvěma typy subjektů – dárcovstvím krve (tzv. plné krve či samostatně odebraných červených krvinek) se zabývají jen nemocniční transfúzní zařízení, zatímco plazmaferetická centra, která jsou u nás relativně novým fenoménem – výrazně se rozvíjejícím teprve v poslední dekádě, odebírají výhradě krevní plazmu.

Zdůrazněn by měl být další rozdíl, významný pro zabezpečení dostatku krve v ČR, totiž, že **krev** darovaná v nemocničních transfúzních zařízeních **pomáhá výhradně konkrétním pacientům zdravotnických zařízení v ČR a nelze ji ničím nahradit** ani zajistit dovozem, zatímco krevní plazma odebraná v plazmaferetických centrech slouží jako farmaceutická surovina vyvážená z ČR, která je v současnosti ve vývozu plazmy evropskou „velmocí“.

Rozdílná je i **motivace**, kterou jednotlivé typy subjektů volí k oslovení své potenciální klientely – zatímco nemocniční transfúzní zařízení volí, s podporou ČČK, apel na záchranu lidského zdraví či života prostřednictvím **bezpříspěvkového dárcovství krve** (tedy bez přímé finanční platby dárci), užívají plazmaferetická centra v zásadě „dvojitou motivaci“, kdy je přítomna **motivace finanční částkou** (označovanou nejen jako odměna, ale také kompenzace, náhrada apod.) vedle v obecné rovině zmíněné prospěšnosti „darování“ krevní

plazmy¹. Mnohdy je finanční motivace ještě zdůrazněna odměnou za získání dalšího klienta, zaznamenali jsme i nabídky financování maturitních večírků a podobně.

Ve společnosti tak může vznikat dojem, že je normální „nechat si za odběr zaplatit“.

Přitom mezi těmi, kdo se přikloní k cestě za finančním příspěvkem, jsou pravděpodobně i ti, kteří by byli ochotni darovat krev nebo její složku i bezpříspěvkově a kteří by mohli přispět k uchování soběstačnosti ČR v zásobování krví. Tato soběstačnost má mít přednost před vývozem.

Důvodem, proč Červený kříž na celém světě, odborná veřejnost, ale také např. WHO či Evropský parlament a Rada EU, usilují o to, aby **lidská krev** byla odebírána zásadně bez přítomnosti finanční motivace, je **bezpečnost příjemce** krve či jiného transfúzního přípravku.

To je důvod, proč nemocniční transfúzní zařízení neřeší nedostatek dárců krve nabídkou či poskytnutím finančního příspěvku.

Český červený kříž **v zájmu dostatku bezpečné krve pro pacienty v ČR**, kteří ji nezbytně potřebují, proto **doporučuje potenciálním i stávajícím dárcům krve, všem zdravým lidem, aby darovali svou krev bezpříspěvkově v nemocničních transfúzních zařízeních.**

Doc. Dr. Marek Jukl
prezident ČČK

Dr. Josef Konečný
ředitel Úřadu ČČK

¹ např. slogan typu »Nerušit. Zachraňuju životy. A ještě dostanu xxx Kč.«